

CORVINA MIKULÁS

Idén 2011. december 7-én került megrendezésre az e-Corvina Kft. által szervezett Corvina Mikulásként elnevezett, évertékelő konferencia. Az e-Corvina cég képviselői (**Czoboly Miklós, Fülöp Endre**) bemutatták a cég 2011-ben megvalósult eredményeit, felvázolták a jövő év elképzeléseit, illetve kijelölték a fejlesztéseik irányvonalait.

Az elmúlt év a 2010-ben indult TÁMOP és TIOP pályázatok miatt sikeres volt, annak ellenére, hogy a kormányzati változások miatt megtorpan a szektor. Ez a megtorpanás és az államigazgatási szerveknél, a közsférában és a bankrendszerben bekövetkező pénzelvonások jellemezték az idei évet is, és ezért sajnos nem sok előre lépésre volt lehetősége a cégnek. „*A sasok kapkodnak a legyek után*” jellemezte Czoboly Miklós azt az éles konkurenciaharcot, ami jelenleg Magyarországon a túl kevés pályázat következtében kialakult. Véleménye szerint a közbeszerzési eljárások szigorodása miatt nagy az árverseny, ami gyakran a gyenge minőséghez vezet. A könyvtári üzletágban viszont számos pályázat idén fejeződött be, vagy befejezéshez közeli állapotba került. A **pályázati projektek** kapcsán új kihívásokkal kellett szembenéznie a cégnek. Ilyen volt a retrospektív feldolgozás, amihez a cégnek megbízásos szerződéssel alkalmaznia kellett számos embert, ami rengeteg papírmunkával járt. Hasonló kihívást okoztak a konverziók. Leggyakrabban adatbázisok, amikkel dolgoztak a Textlib és a Szirén, de volt olyan is, hogy Excel táblázatból kellett adatokat kinyerniük.

Mégis talán a legnagyobb kihívás a **MOKKA-ODR** fejlesztése volt. Erre a pályázatra mindössze 8 hónap állt rendelkezésükre. Ugyan a projekt lezárult és megtörténtek a kifizetések, de sajnos még elég sok munka maradt vele. Czoboly Miklós megítélése szerint ennek a projektnek köszönhetően a cég helyzete és stabilitása javult. Létrejött az **együttműködés az e-Corvina Kft. és a Monguz Kft. között**. Ami megvalósult az jó alap lesz a további fejlesztésekhez és az architektúra alkalmas lehet az országos háttérhez is. Az együttműködésre már régóta nagy szükség volt, hiszen ebben a kis országban nincs akkora kereslet, hogy egymás mellett működhesen két akkora cég, mint a Corvina és a Huntéka. A hazai cégek rugalmasabbak, mint a külföldi cégek, ám azok gyakorta gyorsabban fejlődnek, mint az itthoniak. Ebben az igen szoros versenyben fontos, hogy együtt tudjanak működni egymással a magyar cégek. Mindehhez túl kellett lépni számos szakmai és emberi vitán. A Corvina és a Monguz csapata eltérő módon működik, saját ideológia alapján. A feladatok megszervezése és a munkához való hozzáállás sem volt zökkenőmentes, de túljutottak a nehézségeken, és megmaradt egy bizonyos kölcsönös tisztelet, és kompromisszumkészség. Az így megvalósult rendszer korszerű lett, nincsenek benne „barkács-megoldások”, átlátható, használható, könnyen üzemeltethető. Az adatbáziskezelők egyszerre biztosítják a könyvtárosok számára a könnyen kezelhetőséget, és az olvasók számára a gyors és minőségi keresőfelületet. Emiatt könyvtáros-, és olvasóbarát rendszert hoz-

tak létre. Nyílt forráskódú rendszerekkel dolgoztak, amely nyitott kaput hagy a fejlődésnek. Java alapú felhasználói felületet hoztak létre, illetve számos Web2-es alkalmazást is beleépítettek a rendszerbe. Céljuk az volt, hogy egy olyan könyvtáros szolgáltatásokat átfogó adatbázist hozzanak létre, amely országos bibliográfiai és példány információt tartalmaz illetve könyvtárak, könyvtárosok és olvasók nyilvántartásait is képes kezelni.

Czoboly Miklós elmondta, hogy a TÁMOP-ban kötelező elemként volt meghatározva **a portál és a könyvtári rendszer szoros kapcsolata**. Kezdetben nem tűnt jó ötletnek, mára azonban felfedezték a benne rejlő lehetőségeket. A jelenlegi webes katalógusok inkább egy-egy könyvtár kiszolgálására alkalmas, viszont több könyvtár összefogására talán tényleg jobb a portál. Drupál alapút választották, mert fontos volt a nyílt forráskód, a számtalan modul, a fórum a web2-es környezet, és hogy sokan értsenek hozzá. A portál fejlesztések egyrészt megyei közművelődési-, másrészt felsőoktatási könyvtárak részére készültek. Előbbinél hangsúlyosan többszintű portált készítettek: a megyei könyvtár főportáljáról könnyen elérhető a városi könyvtárak alportáljai, amelyek hírei és programjainál egybegyűjtve jelennek meg, illetve a keresőfelület könnyedén személyre szabottan szűkíthető, és az olvasó akár az összes kölcsönzését egyben láthatja. Ezen túl olyan fejlesztéseket is beleépítettek ebbe a rendszerbe, amely a jövőben a könyvtárközi rendszerekhez biztos alapot tudnak nyújtani. A felsőoktatási intézmények számára készített portál ettől eltérő módon működik: itt nincs szükség alportálokra, inkább a különböző gyűjteményekre – szakdolgozatok, publikációk,

projekt-nyilvántartások - helyeződik nagyobb hangsúly. Olyan portált hoztak létre, mely képes együttműködni a hallgatói rendszerekkel.

A továbbiakban Fülöp Endre előadását hallgathattuk meg a **gyűjtemények kezeléséről a Corvinában**. A gyűjteményeknek három típusát különböztethetjük meg: ami MARC rekordba illeszthető, (pl. szociológiai gyűjtemény, hagyaték), ami nem illeszthető bele (pl. szakdolgozatok, vagy életrajzi adatok) és létezhetnek vegyes gyűjtemények (pl. helyismereti gyűjtemény: könyvek és életrajzok). A gyűjtemények kezelésének alapja és leglényesebb kérdése, hogy katalógusba kerüljön az adott gyűjtemény, vagy pl. egy képarchívum esetében a metaadatok mellett digitális tartalmat is szeretnénk tárolni. Miután eldöntöttük, hogy „csak” katalógust vagy dokumentumtárat szeretnénk kialakítani, kezddhetünk bele a gyűjtemények kialakításába. Mivel egy gyűjtemény bizonyos része tagja lehet más gyűjtemény(ek)nek, a rendkívül sokféle variáció miatt nehezen kivitelezhető a gyűjtemény adatainak fizikailag is külön tárolása, külön adatbázisok építése. Ezért a Corvina a logikai gyűjtemények megvalósítását támogatja, vagyis a címkézéses módszert, amelynek segítségével a dokumentumok bibliográfiai leírásaiba egy már használatban lévő mezőt – pl.: 598 – használ címkének, amely tartalmazza, hogy mely gyűjtemény(ek)nek tagja az adott mű. Amikor valamely gyűjtemény tagjaira vagyunk kíváncsiak, és a gyűjteményen belül kívánunk keresni, a keresőkérdéseinket – akár rejtett módon is – ki egészítik a címkékkel, ami így azonnal szűkíti keresésünket.

A jövőre vonatkozó tervekről ismét Czoboly Miklós beszélt. Előre tekintve

úgy tűnik nem lesz több pénz jövőre sem, de talán most már világosabbak lesznek az irányvonalak, és a bizonytalanságok tisztázódnak. Reményeik szerint lesznek **pályázatok**, amelyekben közreműködhetnek majd. Szeretnének részt venni a MANDA elektronikus rendszer fejlesztésében, szívesen csatlakoznának az MTMT-t fejlesztő csapathoz, és az e-Levélár számos kudarca után remélik jövőre végre lesz előrelépés. Egy biztos, sok pályázatra és sok pénzre nem lehet számítani. A könyvtáraknak keresniük kell a lehetőséget, miként tudják működési költségeiket lefaragni, illetve olyan fejlesztésekre van szükség, amelyekkel tér nyílik a **fizetős szolgáltatásokra**. Ebben fontos szerepe lehet majd a **könyvtárközi rendszereknek**, illetve a digitalizálásnak, **tartalomszolgáltatásnak**. Utóbbi techni-

kai lehetőségei lassan adottá válnak, meg kell ezért keresni: Mit tehetünk? Mit nem? Miért? Lehet-e megállapodni? És ha igen, kivel? Végig kell gondolni ezeket a kérdéseket, mert ezekben a szolgáltatásokban van pénz, és a könyvtárosoknak meg kell találniuk az utat, hogyan menedzseljék a könyvtárukat. A portálok véglegesítése után, azokat állandó tartalmakkal kell életben tartani, frissíteni. Olyan szolgáltatásokat kell indítani, ami nem igényel feltétlenül helyszíni megjelenést: a távoli fizetéshez pedig a könyvtárnak egy bankkal kell szerződést kötnie. Ők mindenesetre ezeket a szolgáltatásokat szeretnék továbbfejleszteni: akár új eszközöket is bevonva (pl. mobiltelefonok, tabletek, e-bookok).

Tegzes Béla
Sapientia Főiskola Könyvtára

Múzeumi Könyvtárak Közös Katalógusa

<http://www.muzeumikonyvtarak.hu/>

A TÁMOP-3.2.4-09/1/KMR-2010-0024 keretében 72 millió forint támogatást nyert uniós forrásból a főváros nyolc múzeumának könyvtára az eddig csak főként a kutatók számára ismert múzeumi könyvtárak anyagának interneten történő kereshetővé tételére. A projekt célja a könyvtárhasználat fiatalok körében történő oktatása, az olvasáskultúra fejlesztésére.

Közösen pályázott a könyvtárak fejlesztésére a Petőfi Irodalmi, a Szépművészeti, a Néprajzi, a Természettudományi, a Mezőgazdasági, a Hadtörténeti, a Ludwig és a Kereskedelmi és Vendéglátó Ipari Múzeum.

Az eddig főként csak a kutatók számára elérhető, papíron, azaz katalóguscédulákon található könyvészeti adatok digitalizálását és elektronikus szolgáltatását tette lehetővé a pályázat. Az összefogással olyan közös portált, internetes felület jött létre, amelyen mind a nyolc könyvtár digitalizált katalógusa kereshetővé válik 24 órában, bárki számára, ingyenesen.

A szolgáltatás nyitott a csatlakozni kívánó múzeumi könyvtárak számára.